

Uitvoeringsprogramma Duurzaam Waalwijk 2020 - 2023

Document:	Uitvoeringsprogramma Duurzaam Waalwijk 2020- 2023
Auteur:	E. de Jong
Goedgekeurd door:	College van burgemeester en wethouders d.d.
InProces document:	2019-009818
Vertrouwelijkheidsclassificatie:	Openbaar – Bedrijfsvertrouwelijk/intern gebruik – Vertrouwelijk – Geheim * <i>*) verwijderen wat niet van toepassing is.</i>

Datum	Versie	Auteur	Omschrijving van de aanpassing
28-11-2019	1.0	De Jong	Bijlage 5 uit de concept -visie opgewerkt naar separaat document en aangevuld met ideeën uit de inspraak

Inhoud

1. Toelichting.....	4
2. Uitvoeringsprogramma pijler water en groen.....	5
3. Uitvoeringsprogramma pijler energie	6
4. Uitvoeringsprogramma pijler duurzame consumptie en productie.....	7
5. Uitvoeringsprogramma programmatische aspecten en communicatie	8

1. Toelichting

Dit is het uitvoeringsprogramma Duurzaam Waalwijk 2020 – 2023. Het is gekoppeld aan de Visie Duurzaam Waalwijk 2020 – 2030 en zal vierjaarlijks worden geactualiseerd

Het uitvoeringsprogramma Duurzaam Waalwijk 2020-2023 vormt samen met de visie en de duurzaamheidsmonitor de basis voor het programma Duurzaamheid. Daarnaast zal continue interactie zijn met de samenleving en wordt uitvoering van ideeën uit de samenleving gestimuleerd en gefaciliteerd.

In dit uitvoeringsprogramma zijn de projecten of activiteiten kort beschreven en is beschreven binnen welk team het trekkerschap valt. Daarnaast is aangegeven op welke prestatie-indicatoren het project of de activiteit invloed heeft.

Kostenraming en dragers

Er is een (zeer) globale kostenindicatie gegeven voor de kosten 2020 t/m 2023. Soms wordt kosten gedekt uit de reguliere begroting. Hierover heeft de raad reeds bij de begrotingsbehandeling 2020 een besluit genomen of gaat zij dat nog nemen voor volgende begrotingsjaren. Indien de kosten gedekt worden uit het door de raad beschikbaar gestelde bedrag voor de vier programma's economie, veiligheid, duurzaamheid en binnenstad zal het college gevraagd worden in te stemmen met de onttrekking. Indien de kosten gedekt kunnen worden uit de reserve Duurzaamheid die door de raad beschikbaar is gesteld in de begroting 2020 zal de raad daartoe een voorstel ontvangen. Voor alle activiteiten geldt dat we onderzoeken of subsidies toepasbaar zijn.

Communicatie met de raad

Per activiteit zal met de raad gecommuniceerd worden. Indien een raadsbesluit gevraagd wordt zal het onderwerp aan de agendacommissie van de raad worden voorgedragen. Indien dit niet het geval is zal de raad geïnformeerd worden met raadsinformatiebrieven of bestuurdersbrieven.

Overzicht

Bij de beschrijving van het programma is een onderverdeling gemaakt naar de verschillende thema's binnen het programma, te weten

- Energie
- Water en Groen
- Duurzame consumptie en productie
- Programmatische aspecten en communicatie

2. Uitvoeringsprogramma pijler water en groen

Projectinformatie			Planning en voortgang			Sturing en verantwoordelijkheid		Financiën(x1000)					Bijdrage aan Prestatie indicatoren (V is ja, X is nee)											
nr.	Naam project	Omschrijving	Startdatum	Einddatum	Projectfase	Team	Rol van de Raad	Globale kostenindicatie 2019 - 2021	kostendrager, reservering programma's 2019 - 2021	kostendrager reservering duurzaamheid 2020	kostendrager reguliere begroting	kostendrager subsidie	verlagen CO2	Duurzame energie	Energie besparing/ verbruik	Energie openbare verlichting	gebouwen zonder gas	Bijdrage oplossen Klimaatstress	5% meer Bio-diversiteit	10% meer groen	Afstand openbaar groen	Elektrische mobiliteit	Restafval inwoners	
Water en Groen																								
5	uitvoeren klimaatstresstest	In 2019 wordt een klimaatstresstest uitgevoerd. Hieruit moet blijken waar in Waalwijk plekken liggen die kampen met overmatige droogte, hitte en wateroverlast.	2019 Q1	2019 Q4	opgeleverd	TOOR	Informatie	30			15	15	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6	klimaatrisicodialoog houden en vervolgproces	Van de uitkomsten uit de klimaatstresstest wordt onderzocht welke plekken een risico vormen. Aan te pakken plekken worden geprioriteerd en vormen de input voor vervolgbeleid, ondermeer het Integraal Waterplan Waalwijk, de uitvoering van het groenbeleid en overig beleid.	2019 Q4	2020 Q1	in voorbereiding	Prog. manager	Informatie	100		80	10	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
7	opstellen IWW (GRP en Waterplan)	In 2020 moet het gemeentelijk Rioleringsplan geactualiseerd worden. Wij integreren dit met het waterplan. De uitkomsten van de risicodialoog worden vertaald in maatregelen die hierin opgenomen kunnen worden	2020 Q1	2020 Q3	ingepland	TOOR	Besluitvorming	40			40		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8	uitvoeren uitvoeringsplan IWW	De voorgestelde maatregelen uit het IWW worden uitgevoerd.	2020 Q3	2023 Q4	gepland	TOOR	Informatie	ntb					V	X	X	X	X	V	V	V	V	X	X	
9	Onderzoek staat van de biodiversiteit	Eén van de indicatoren is de staat van de biodiversiteit. Op dit moment bestaat er geen goede beschrijving van de nulsituatie. Wij laten in 2020 de nulsituatie beschrijven.	2019 Q4	2020 Q1	in voorbereiding	TOOR	Informatie	10	10				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
10	Groene Agenda	Samen met inwoners is een Groene agenda opgesteld met maatregelen die een bijdrage leveren aan het vergroten van het groenareaal en de biodiversiteit. De raad heeft voor de uitvoering budget gereserveerd uit de reserver Duurzaamheid.	2019 Q1	2019 Q3	opgeleverd	TOOR	Besluitvorming	10			10		V	X	X	X	X	V	V	V	V	X	X	
11	Uitvoering Groene Agenda	De voorgestelde maatregelen uit de Groene Agenda worden uitgevoerd.	2019 Q4	2022 Q4	in voorbereiding	TOOR	Informatie	223		223			V	X	X	X	X	V	V	V	V	X	X	
12	Groenvisie	We stellen groenbeleid op. De groenbeleidsvisie is voor groen de eerste stap om de ambities uit de strategische plannen zoals de strategische visie 2025, Structuurvisie Waalwijk 2025 en de Duurzaamheidsvisie te borgen. De groenbeleidsvisie is ook een strategisch plan op hoofdlijnen, maar wel met specifieke aandacht voor de onderwerpen die vanuit groen actueel zijn. Onder de groenbeleidsvisie hangen verschillende plannen die meer uitvoeringsgericht zijn, zoals het groenstructuurplan en het boombeleidsplan (wordt opgesteld 2019). Ook het opstellen van de Groene Agenda en de projecten die hieruit volgen maken hier onderdeel van uit.	2019 Q2	2019 Q4	opgeleverd	TOOR	Besluitvorming	10			10		V	X	X	X	X	V	V	V	V	X	X	
13	Opstellen bomenbeleid	We stellen een bomenbeleidsplan op	2020 Q1	2020 Q4	in voorbereiding	TOOR	Besluitvorming	10			10		V	X	X	X	X	V	V	V	V	X	X	
14	Opstellen maaibeleid	Op operationeel niveau wordt maaibeleid opgesteld	2020 Q1	2020 Q4	in voorbereiding	TOOR	Besluitvorming	10			10		V	X	X	X	X	V	V	V	V	X	X	
15	Verduurzamen bermbeheer	Op operationeel niveau wordt een bermbeheersplan opgesteld	2020 Q1	2020 Q4	in voorbereiding	TORV	Besluitvorming	10			10		V	X	X	X	X	V	V	V	V	X	X	

3. Uitvoeringsprogramma pijler energie

Projectinformatie			Planning en voortgang			Sturing en verantwoordelijkheid		Financiën(x1000)					Bijdrage aan Prestatie indicatoren (V is ja, X is nee)									
nr.	Naam project	Omschrijving	Startdatum	Einddatum	Projectfase	Team	Rol van de Raad	Globale kostenindicatie 2019 - 2021	kostendrager, reservering programma's 2019 - 2021	kostendrager reservering duurzaamheid 2020	kostendrager reguliere begroting	kostendrager subsidie	verlagen CO2	Duurzame energie	Energie besparing/ verbruik	Energie openbare verlichting gebouwen zonder gas	Bijdrage oplossen Klimaatstress	5% meer Biodiversiteit	10% meer groen	Afstand openbaar groen	Elektrische mobiliteit	Restafval inwoners
Energie																						
16	Grootchalige energieopwek																					
17	Opstellen Kadernota Grootchalige Energie	In de kadernota Grootchalig Opwek wordt aangegeven welke energieopgave we hebben en op welke wijze wij denken daar invulling aan te geven onder welke randvoorwaarden en condities. Bij de totstandkoming voeren wij overleg met stakeholders, waaronder de ZLTO.	2019 Q2	2020 Q1	in voorbereiding	REW	Besluitvorming	40	20				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
18	Deelname REKS	De gemeente participeert bij het opstellen van een Regionals Energie en Klimaatstrategie (REKS) in Hart van Brabant. Op verzoek van het rijk wordt vanuit de REKS een bod gedaan aan het rijk m.b.t. de opwek van duurzame energie en de besparing daarvan. Het definitieve bod wordt aan de raad voorgelegd ter besluitvorming.	2019 Q1	2021 Q3	in voorbereiding	REW	Besluitvorming	20	10				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
19	Uitvoering projecten opwekking grootchalige energie	Zodra de ruimtelijke kaders en de overige toetsingskaders doro de raad zijn vastgesteld kunnen initiatieven en projecten voor opwekking grootchalige energie gerealiseerd gaan worden. Welek projecten dat zijn is nu nog niet te zeggen	2020 Q3	2030 Q4	gepland	REW	Besluitvorming	120		100	20		V	V	X	X	X	X	X	X	X	X
20	Facilitering Langstraat Zon zonnepark	Langstraat zon gaat op de voormalige stort aan de Gansoyensesteeg ca 3,3 hectare aan zonnepark realiseren in 5 jaar. Dit is ongeveer 3,3 miljoen kilowattuur groene stroom waarmee ca wordt 2925 ton CO2 per jaar wordt bespaard.	2019 Q1	2023 Q4	in voorbereiding	REW	Informatie	10	5		5		V	V	X	X	X	X	X	X	X	X
21	Stimulering lokale energiecooperatie(s)	Bestaande of nieuwe energiecooperaties kunnen zelf nieuwe projecten initiëren of participeren in projecten die in het kader van de grootchalige opwek worden geïnitieerd.	2020 Q1	2020 Q4	in voorbereiding	Prog. manager	Informatie	10	10				V	V	V	X	X	X	X	X	X	X
22	Deelname Interreg-project Selective Energy Linking	Waalwijk heeft Interreg-subsidie aangevraagd voro een onderzoek naar de mogelijkheden om opgewekte duurzame stroom en restwarmte op een slimme manier bij de afnemer te krijgen. Onderzocht wordt op welke wijze smart grids/gelijkspanningsnetwerken en waterstof hierin een bijdrage kunnen leveren. Er worden enkele ideeën daadwerkelijk in pilotvorm gerealiseerd.	2020 Q1	2022 Q4	nog in te plannen	REW	Informatie	400	10			390	V	V	V	X	X	X	X	X	V	X
Gebouwde omgeving																						
23	opstellen transitievisie Warmte	In 2021 moet een visie op de warmtetransitie opgesteld zijn. Dit is een wettelijke verplichting. In de visie wordt aangegeven welke wijken voor 2030 van het gas af moeten en welke warmtebronnen beschikbaar zijn. Restwarmtestromen van bedrijfsleven en de agrarische sector worden hierbij betrokken.	2020 Q1	2021 Q4	gepland	REW	Besluitvorming	100		100			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
24	Verduurzaming woningvoorraad	Met Casade en de VVE's wordt overleg gevoerd over de verduurzaming van de betreffende woningvoorraad. Met Casade wordt dit vastgelegd in de prestatieafspraken. Particuliere woningbezitters worden geïnformeerd over de mogelijkheden tot verduurzaming.	2019 Q1	2023 Q4	gepland	MAO	Informatie	100		80	20		V	V	V	X	V	X	X	X	X	X
25	Realisatie infoloket Verduurzaming eigen woning (LAB Duurzaam Waalwijk)	Naast een infopunt op internet is een fysieke plek met informatie over verduurzaming, aangevuld met concrete produkten bij voorkeur van lokale leveranciers en installateurs, wenselijk. Wij zullen in 2020 dit concept verder uitwerken en met een voorstel komen hoe dit te realiseren.	2020 Q1	2023 Q4	gepland	REW	Informatie	20	20				V	X	X	X	X	X	X	X	X	X
26	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	opstellen em uitvoeren plan van aanpak verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2019 Q1	2023 Q4	voorbereiding	TORV	Besluitvorming	100		100			V	V	V	X	V	X	X	X	X	X
27	Verduurzaming bedrijven	We stellen een Greendeal op met samenwerkende overheden (gemeente, waterschap en provincie), de OMWB, de stichting Waalwijk CO2 vrij en Parkmanagement. In de Greendeal worden afspraken gemaakt over de verduurzaming van de bedrijventerreinen voor de komende 3 jaren en de rol en verantwoordelijkheid van de partijen hierin.	2019 Q2	2022 Q4	voorbereiding	REW	Informatie	100	90		10		V	V	V	X	V	X	X	X	X	X
28	Verduurzaming sportverenigingen	Vanuit het in voorbereiding zijnde sportakkoord en initiatieven van een aantal vooroplopende sportverenigingen wordt een aanpak geformuleerd voor de verduurzaming van sportverenigingen. Dit vraagt om een samenwerking tussen gebouwenbeheer, de gebruikende vereniging en het sportbedrijf.	2020 Q1	2023 Q4	nog in te plannen	TORV	Informatie	30	20		10		V	V	V	X	V	X	X	X	X	X
29	Wijkgerichte aanpak "Van het gas af"	Deze aanpak volgt uit de transitievisie Warmte	2021 Q4	2023 Q4	nog in te plannen	REW	Besluitvorming	100		100			V	V	V	X	V	X	X	X	X	X
30	Instellen duurzaamheidslening	Om inwoners te helpen hun woning te verduurzamen is de lening toekomstbestendig wonen opgesteld. Dekking geschiedt vanuit een revolverend fonds.	2019 Q2	2019 Q4	opgeleverd	MAO	Besluitvorming	500			500		V	V	V	X	V	X	X	X	X	X
31	Verkenning kleinschalige warmtenetten	Vooruitlopend op de transitievisie warmte worden twee kleine warmtenetten in Waalwijk onderzocht op bedrijventerrein Haven en Akkerlanen . De gemeente verbind, adviseert, is mede ontwikkelaar en geeft vergunningen af.	2019	2023	voorbereiding	REW	Informatie	10			10		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
32	Aanbesteding energiezuinige verlichting	Voor de openbare verlichting heeft de raad in 2019 een keuzenotitie aangenomen waarbij zij gekozen heeft voor het meest duurzame alternatief. De aanbesteding van de vervanging van armaturen is hierop gebaseerd.	2020	2023	voorbereiding	TORV	Informatie	10			10		V	X	V	V	X	X	X	X	X	X
33	Verbreden burgerinitiatief Buurkracht	Buurkracht is een bestaand iniatief in Waspik om inwoners te informeren over verduurzaming. De ambitie is ontstaan om ook in andere kernen animo vooreen dergelijk initiatief te verkennen. De gemeente wil daar graag in faciliteren	2019	2022	in voorbereiding	REW	Informatie	5	5				V	V	V	X	V	X	X	X	X	X

4. Uitvoeringsprogramma pijler duurzame consumptie en productie

Projectinformatie			Planning en voortgang			Sturing en verantwoordelijkheid		Financiën(x1000)						Bijdrage aan Prestatie indicatoren (V is ja, X is nee)									
nr.	Naam project	Omschrijving	Startdatum	Einddatum	Projectfase	Team	Rol van de Raad	Globale kostenindicatie 2019 - 2021	kostendrager, reservering programma's 2019 - 2021	kostendrager reservering duurzaamheid 2020	kostendrager reguliere begroting	kostendrager subsidie	verlagen CO2	Duurzame energie	Energie besparing/ verbruik	Energie openbare verlichting gebouwen zonder gas	Bijdrage oplossen Klimaatstress	5% meer Bio-diversiteit	10% meer groen	Afstand openbaar groen	Elektrische mobiliteit	Restafval inwoners	
Duurzaam produceren en consumeren																							
34	Gemeentelijk afvalstoffenbeleid	Actualisering van het bestaande grondstoffenbeleid is nodig om tot een verdere reductie van de hoeveelheid restafval per inwoner per jaar te komen.	2019 Q1	2020 Q1	in voorbereiding	TORV	Besluitvorming	20			20		V	X	X	X	X	X	X	X	X	V	
35	Opstellen instrumentarium circulair bouwen binnen waalwijk	Nieuwe of te renoveren gebouwen en woningen ontwerpen we levensloopbestendig en gebruikte materialen zijn herbruikbaar. Hierover maken we afspraken met de woningbouwcorporatie, projectontwikkelaars en het bedrijfsleven. We onderzoeken welk instrumentarium hiervoor het meest geschikt is en welke ambities we precies gaan vastleggen. We hanteren deze zelf bij de uitgifte van onze gemeentelijke gronden en eigen ontwikkelingen.	2020 Q2	2021 Q2	gepland	REW	Informatie	5	5				V	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
36	Faciliteren online platform matching materialen, energie, water, mobiliteit en diensten	We faciliteren, in samenwerking met het bedrijfsleven, een online platform dat de materialenstromen van bedrijven in kaart brengt en zoekt naar matches tussen vraag en aanbod. Hierbij kan het gaan om het uitwisselen van materialen, maar bijvoorbeeld ook om energie en mobiliteit.	2020 Q1	2020 Q4	gepland	REW	Informatie	5	5				V	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
37	Verkenning kansen kringlooplandbouw	Samen met vertegenwoordigers van de agrarische sector onderzoeken we de kansen voor kringlooplandbouw en natuurinclusieve landbouw. We onderzoeken de mogelijkheden CO2 vast te leggen in de bodem.	2020 Q1	2020 Q4	nog in te plannen	REW	Informatie						V	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
38	Evenementenbeleid verduurzamen	Bij de actualisatie van het evenementenbeleid wordt het thema duurzaamheid toegevoegd. Het gaat niet alleen om de energiebalans en het plastic afval. Evenementen zijn de uitgelezen plek om bewustwording bij een bredere doelgroep te vergroten	2019 Q2	2020 Q2	voorbereiding	MAO	Besluitvorming	10	10				V	V	V	X	X	X	X	X	X	V	
39	Verminderen zwerfafval	Het wegnemen van zwerfafval is een vast onderdeel in de onderhoudscontracten voor de buitenruimte. De gemeente organiseert en stimuleert opruimacties en gaat de samenwerking aan met ondernemers om goed afvalgedrag te stimuleren. De vele vrijwilligers (zwerfafvalpakkers) blijven we maximaal faciliteren. We gaan actief in gesprek met kinderen om het thema bespreekbaar te maken en bewustzijn te vergroten bij de belangrijke doelgroep: de jongeren.	2020 Q1	2023 Q4	voorbereiding	TORV	Informatie	5	5				V	X	X	X	X	X	X	X	X	V	
40	Actualiseren e-laadpalenbeleid	Op dit moment faciliteren we in het plaatsen van een laadpaal indien een inwoner daarom vraagt. We verwachten, dat als gevolg van landelijke stimuleringsmaatregel, de elektrificering van het autobezit een vlucht zal nemen. Dit vraagt om actualisatie van het huidige laadpalen-beleid.	2020 Q1	2020 Q4	gepland	TOOR	Besluitvorming	20	10		10		X	X	X	X	X	X	X	X	V	X	
41	Onderzoek waterstof-tankstation	Samen met de gemeente Tilburg en de stichting MOED onderzoeken we het draagvlak (coalition of the willing) om in Waalwijk een waterstof-tankstation te realiseren.	2019 Q1	2020 Q4	voorbereiding	TOOR	Informatie	10	10				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
42	Realiseren fietssnelwegen naar Den Bosch en Tilburg	Om het fietsgebruik te stimuleren worden in samenwerking met de betreffende gemeenten en de provincie comfortabele en snelle fietspaden aangelegd.	2019 Q1	2022 Q4	realisatie	TOOR	Informatie	??			??		V	X	V	X	X	X	X	X	X	X	
43	Actieplan verduurzaming gemeentelijk verkeer	Het gemeentelijk verkeer wordt in kaart gebracht. Quickwins worden bepaald en er wordt een actieplan gemaakt voor de verduurzaming van onze voertuigen.	2020 Q1	2020 Q4	nog in te plannen	TBUI	Informatie	20	10		10		X	X	V	X	X	X	X	X	X	X	
44	Stimulering fietsgebruik gemeentemedewerkers	We actualiseren ons fietsplan en stimuleren het fietsgebruik door de stallings- en douche faciliteiten te verbeteren	2020 Q1	2020 Q4	nog in te plannen	HRM	Informatie	30	20		10		V	X	V	X	X	X	X	X	X	X	
45	Smart Move	In het programma Smart Move onderzoeken we hoe met met innovatieve technieken verplaatsingen van en naar het bedrijventerrein en op het bedrijventerrein slimmer en duurzamer kunnen maken.	2019 Q2	2020 Q4	voorbereiding	STRAT	Informatie	??			??		X	X	V	X	X	X	X	X	X	X	
46	Actieplan duurzaam opdrachtgeverschap	De gemeente geeft het goede voorbeeld en koopt duurzaam in en doet haar aanbestedingen op een duurzame wijze. Veel instrumenten zijn hiervoor reeds ontwikkeld. Van belang om het bewustzijn bij de medewerker te vergroten	2019 Q3	2020 Q4	voorbereiding	HRM	Informatie	10	10				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
47	Fairtrade gemeente, ondersteuning werkgroep	Er is een actieve Fairtrade- werkgroep. Samen met de werkgroep heeft de gemeente de ambitie om in 2020 een Fairtrade gemeente te zijn.	2019 Q1	2020 Q3	voorbereiding	REW	Informatie	5	5				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
48	Repair-café concept uitbreiden	Vanuit de duurzaamheidsprijsvraag is het initiatief ontstaan om het repaircafé-concept over de andere kernen uit te breiden. De gemeente stimuleert dit en wil graag faciliteren in de verkenning.	2020 Q1	2023 Q4	nog in te plannen	REW	Informatie	5	5				V	X	X	X	X	X	X	X	X	V	
49	Stimuleren lokale deeleconomieën	We stimuleren en faciliteren lokale deel-economieën, zoals de voedselbank, tweedehands markten op het gebied van kleding, sloofafval, speelgoed en organisaties die hergebruik stimuleren door reparatie, verhuur en lease. Daaronder vallen ook stadstuinen, pluktuinen en deelloogstuinen.	2020 Q1	2023 Q4	nog in te plannen	REW	Informatie	10	10				V	X	X	X	X	X	X	X	X	V	

5. Uitvoeringsprogramma programmatische aspecten en communicatie

Projectinformatie			Planning en voortgang			Sturing en verantwoordelijkheid		Financiën(x1000)					Bijdrage aan Prestatie indicatoren (V is ja, X is nee)											
nr.	Naam project	Omschrijving	Startdatum	Einddatum	Projectfase	Team	Rol van de Raad	Globale kostenindicatie 2019 - 2021	kostendrager, reservering programma's 2019 - 2021	kostendrager reservering duurzaamheid 2020	kostendrager reguliere begroting	kostendrager subsidie	verlagen CO2	Duurzame energie	Energie besparing/ verbruik	Energie openbare verlichting	gebouwen zonder gas	Bijdrage oplossen	Klimaatstress	5% meer Bio-diversiteit	10% meer groen	Afstand openbaar groen	Elektrische mobiliteit	Restafval inwoners
Programmatisch werken																								
1	Monitoring en evaluatie	Op basis van de voorgestelde prestatieindicatoren en de TELOS-methodiek wordt periodiek bijgehouden hoe de voortgang is op de doelen uit de visie en de TELOS-benchmark.	2020 Q1	2023 Q4	ingepland	Prog. Manager	Informatie	40	40															
2	Opstellen uitvoeringsprogramma 2024 - 2027	In wordt op basis van de evaluatie van de eerste vier jaren het uitvoeringsprogramma voor de komende vier jaren opgesteld	2023 Q1	2023 Q4	nog in te plannen	Prog. Manager	Besluitvorming	nvt																
3	Dashboard Duurzaamheid	Een dashboard maken voor het programma duurzaamheid, inclusief KPI's en bijbehorende adviezen	2019 Q3	2020Q3	in voorbereiding	Prog. Manager	Informatie	nvt																
4	Onderzoek governance energie-exploitaties	In Waalwijk worden uitgaven gedaan voor de exploitatie van energienetwerken en het leveren van energie. Tevens zijn er opbrengsten voor exploitanten, leveranciers en ontwikkelaars van (grootschalige) energie. We willen in beeld brengen op welke wijze een deel van deze uitgaven en opbrengsten ten gunste kunnen worden gebracht van de lokale samenleving.	2020 Q1	2023 Q4	nog in te plannen	Prog. manager	Besluitvorming	10	10															
communicatie en bewustwording							Informatie																	
50	Ontwerp en realisatie informatieve website Duurzaam Waalwijk	In 2019 is een webpagina Duurzaam Waalwijk gerealiseerd. Hier is informatie te vinden op alle benoemde thema's uit de visie Duurzaam Waalwijk. Tevens is er een overzicht van subsidies te vinden en zijn er tips opgenomen over de verduurzaming van de eigen woonomgeving. De webpagina zal na vaststelling van de visie verder gepromoot worden. De pagina vraagt continue actualisatie.	2019 Q2	2023 Q4	in voorbereiding	COMM	Informatie	10	10				X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
51	Uitreiking Groene Pluim (ondernemers)	Jaarlijks zetten we samen met VNO-NCW een duurzame ondernemer in het zonnetje	2019 Q2	2023 Q4	gepland	REW	Informatie	25	10	15			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
52	Uitreiking Duurzaamste initiatief (inwoners)	Jaarlijks organiseren we ten behoeve van de week van de duurzaamheid in oktober de duurzaamheidsprijs en dagen we de samenleving uit met ideeën te komen om de verduurzaming van Waalwijk te versnellen.	2019 Q3	2023 Q4	gepland	REW	Informatie	30	12	18			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
53	Voorlichting jongeren/scholen	Het creëren van bewustwording begint bij de jeugd. De jeugd van nu zijn de plannenmakers van straks en hun kinderen zitten in 2043 op de middelbare school. Er zijn verschillende bestaande programma's om jeugd te betrekken bij de verduurzaming. In 2020 willen we pilots uitvoeren en contacten leggen met schoolbesturen over de wijze van communicatie met de jeugd.	2020 Q1	2023 Q4	nog in te plannen	REW	Informatie	20	10	10			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	V
54	Faciliteren inwonersinitiatieven	De communicatie rondom de visie en de profilering van Waalwijk als duurzame gemeente leidt tot beweging in de samenleving. We merken dat inwoners met goede ideeën en suggesties komen. Niet alle ideeën en suggesties zijn opgenomen in dit uitvoeringsprogramma. We willen de goede ideeën wel faciliteren en mensen met elkaar in verbinding brengen om eea ten uitvoer te kunnen brengen. We doen dat samen met wijkgericht werken.	2020 Q1	2023 Q4	nog in te plannen	TLTH	Informatie	50		50			V	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

